Platform Militaire Historie Ede

Nieuwsbrief 82, okt. 2026

Josephine neemt afscheid van het platform

Verslag Open Monumentendag

Geschiedenisles De Koepelschool, Educatieve kist CHE

Geoff Roberts (101) bezoekt expositie KOSB

Terugblik september 2026

Nieuwe aanwinsten

September 2026 Topsportmaand!

Zoals U in deze interessante Nieuwsbrief kunt lezen is er door de vrijwilligers van ons Platform topsport geleverd. Bijna iedere dag waren er voorbereidingen en uitvoeringen van voorgenomen acties waarbij het improvisatietalent niet ongebruikt bleef.

Veel jonge mensen kregen een goed inzicht in de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog en waarom herdenken, ook na ruim tachtig jaar, zo belangrijk is. Ook voor de omgeving is weer duidelijk geworden waarom een groep van ruim 40 vrijwilligers zoveel tijd en energie in deze activiteiten steekt'. En dat landelijke media [Jeugdjournaal] daar aandacht aan hebben besteed geeft veel voldoening!

Kortom in oktober gaan we evalueren wat een volgende keer misschien nog beter kan, samen pannenkoeken eten maar vooral tevreden terugkijken op een geslaagde topsportmaand.

Maarten van Hezik
Voorzitter Bestuur

Josephine neemt afscheid van het platform

Josephine Hendriks gaat verhuizen en is daardoor genoodzaakt haar werkzaamheden voor het platform neer te leggen. De afstand tussen haar nieuwe woonplaats en De Smederij is te groot om 'even' heen en weer te rijden.

Veel bezoekers van ons museum kennen Josephine vooral van de wandelingen over de kazerneterreinen, maar ze is al veel langer lid van het platform, nog van vóór de komst van het museum. Ze is dus een echte 'oudgediende', met veel ervaring.

Ook bij het VOC Ede was ze actief en graag gezien. Helemaal uit het oog verdwijnt ze gelukkig niet, maar rondleidingen verzorgen zit er niet meer in.

Ze draagt het stokje over aan Frits Dimmendaal, een oude bekende van het platform. Na een korte onderbreking en een nieuwe bril pakt hij de draad weer op.

Frits Dimmendaal

Josephine Hendriks

Open Monumenten Klassendag

Op vrijdag 11 september was het weer tijd voor de Open Monumenten Klassendag. Op deze dag openen een groot aantal monumenten traditiegetrouw hun deuren speciaal voor de leerlingen van groep 7 en 8. Dit jaar kwam groep 7 van De Vlinderboom naar De Smederij.

Na het hijsen van de vlag en een pittige drilinstructie werd de inmiddels met camouflagekleuren geschminkte groep afgemarcheerd naar de stormbaan. Heel toevallig waren hier drie fitnessinstructeurs hun bootcamp aan het afronden. Nadat we hadden uitgelegd wat de kinderen kwamen doen, boden ze spontaan hun hulp aan.

De kinderen, de instructeurs en ook wij (toch niet meer op een leeftijd waarop we nog makkelijk over een muur klimmen) waren erg enthousiast. Na een heel parcours te hebben afgelegd, kregen we de kinderen met veel moeite weer terug naar het museum. Wat hen betreft hadden we nog rustig een uur door mogen gaan.

Leuk om te merken dat de stormbaan iedere keer weer een schot in de roos is.

Open Monumentendag

Op zaterdag 12 september deed De Smederij mee aan de Open Monumentendag. Behalve een bezoek aan onze nieuwe tentoonstelling konden bezoekers aansluiten bij de rondleidingen over de kazerneterreinen. Om 10.00 uur, 11.00 uur en 14.00 uur gingen er telkens twee rondleidingen van start: een kortere rondleiding over het terrein van de Kool- en de Van Essen-kazerne en een langere rondleiding naar de Maurits- en de Johan Willem Friso-kazerne. Met het Akoesticum was afgesproken dat de deelnemers aan deze laatste rondleiding naar binnen mochten voor een extra rondleiding door de JWF-kazerne.

Om half tien stonden de eerste bezoekers al voor de deur en om 10.00 uur gingen de eerste twee groepen van start. De hele dag was de animo voor de rondleidingen groot en ook in het museum was het dringen geblazen. De tentoonstelling over de KOSB trok nogal wat belangstelling en een aantal bezoekers was speciaal voor deze tentoonstelling naar Ede gekomen.

We kunnen terugkijken op een bijzonder geslaagde Open Monumentendag.

Joan Colpa

Geschiedenisles in De Smederij

Ieder jaar komt één van de drie scholen die betrokken zijn bij de herdenking van het bombardement op de Parkweg naar ons museum voor een les over deze gebeurtenis. Dit jaar was het de beurt aan groep 8 van De Koepelschool. Platformlid Cor Landman gaf de leerlingen uitleg over wat zich precies heeft afgespeeld op 17 september 1944.

De leerlingen waren met name geïnteresseerd in de slachtoffers en de ravage die de bommen op de Parkweg hadden aangericht. De dia's die Cor hierover liet zien, en vooral de afbeelding van de familie Alberti, maakten dan ook indruk op de kinderen. Op verzoek werd er nog een rondleiding door het museum gegeven, waarna de groep weer huiswaarts ging.

Tekst en foto:
Joan Colpa

Foto: De Koepelschool krijgt les in De Smederij.

Educatieve kist voor CHE

Studenten van de pabo van de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) stelden in samenwerking met het platform een leskist over de Tweede Wereldoorlog samen. Martin van de Ven, die binnen het platform verantwoordelijk is voor het collectiebeheer, ging met de initiatiefnemers in gesprek en stelde een replica Britse militaire jas met bijhorende emblemen beschikbaar.

De leskist dient als educatief basismateriaal en bevat naast de jas nog meer WO2-gerelateerde voorwerpen die van anderen afkomstig zijn. De studenten gaan binnenkort op stage en gebruiken de leskist om zelf lessen over de Tweede Wereldoorlog vorm te geven.

Foto: Burgemeester René Verhulst overhandigt de kist aan de studenten.

Foto's: Gerard Gijsbertsen

VOC Ede bezoekt atoombunker in Arnhem

Vrijdag 25 september jl. brachten de veteranen van het VOC een bijzonder bezoek aan de voormalige atoombunker van de PTT/KPN in Arnhem. Tijdens dit bezoek kregen zij uitleg over de ontstaansgeschiedenis van de bunker en de belangrijke rol die deze speelde binnen het landelijke netwerk van de PTT/KPN.

Bijzonder was om te horen dat veel mensen die in de omgeving van de bunker woonden, niet wisten welke functie het gebouw had. Sterker nog, velen waren zich er niet eens van bewust dat er een bunker op deze locatie aanwezig was.

Na de presentatie volgde een rondleiding door de bunker. Daarbij kregen de veteranen een goed beeld van de omvang en de compleetheid van de aanwezige voorzieningen en uitrusting.

Het was een interessante en indrukwekkende middag, waarbij een bijzonder stukje geschiedenis tot leven kwam.

René, Wim en Jos worden hartelijk bedankt voor de organisatie van dit bezoek!
.

Foto: Albert van Dijk

PMHE in het Jeugdjournaal

Tijdens de klassendagen op de Ginkelse Heide, de donderdag en vrijdag voorafgaand aan het parachutespringen, kreeg het platform bezoek van het Jeugdjournaal: Uitzending Jeugdjournaal (vanaf 0.58 min.)

Cor Landman en Martin van de Ven kwamen verkleed als Britse Airbornes in beeld en vertelden de leerlingen over Market Garden.

Foto: Evert van Wagensveld

Bij één van de posten konden de leerlingen zelf ervaren hoe groot en licht een parachute in werkelijkheid is.

Foto: Gerard Gijsbertsen

Britten bezoeken expositie KOSB

Een bericht over onze KOSB-expositie op Facebook werd flink gedeeld en bleef ook een groep Britten die onderweg was naar Nederland niet onopgemerkt. Vanaf de veerboot namen ze meteen contact met ons op om een bezoek in te plannen. Ze waren eigenlijk onderweg naar een ABWO-kamp (Airborne Battle Wheels Oosterbeek), maar maakten graag een tussenstop om onze expositie te komen bekijken.

Foto: Gerard Gijsbertsen

WO2-veteraan Geoff Roberts (101) bezoekt expositie KOSB

Schreven we in onze vorige nieuwsbrief nog dat het niet gelukt was om de laatste KOSB-veteraan naar onze expositie te halen, nu kunnen we melden dat Geoff Roberts op eigen verzoek op vrijdag 18 september een uur te gast was in het Oorlogs- en Garnizoensmuseum Ede.

Ondanks zijn hoge leeftijd en drukke agenda tijdens de Airborne-maand stond hij erop tijd vrij te maken voor een bezoek aan de expositie in Ede. Eerder stelde hij al enkele voorwerpen en foto's beschikbaar voor de expositie over 'zijn' KOSB.

Geoff Roberts is een Britse WO2-veteraan die diende bij het **7th Battalion The King's Own Scottish Borderers** (KOSB) van de 1st Airborne Division.

In september 1944 landde hij met een zweefvliegtuig in Nederland tijdens Operatie Market Garden en vocht hij in de zware gevechten rondom Arnhem en Oosterbeek. Na de Slag om Arnhem werd hij krijgsgevangen gemaakt en bracht hij de rest van de oorlog door in Duitse krijgsgevangenenkampen, waar hij onder meer dwangarbeid verrichtte.

Na de oorlog keert Geoff Roberts al tientallen jaren vrijwel jaarlijks terug naar Arnhem en Oosterbeek om zijn gesneuvelde kameraden te herdenken. Door zijn aanwezigheid bij herdenkingen en het delen van zijn persoonlijke herinneringen draagt hij bij aan het levend houden van de geschiedenis van de Slag om Arnhem. Zijn levensverhaal staat symbool voor de moed, opoffering en de blijvende band tussen de Britse Airborne militairen en Nederland.

Foto: Dhr. Roberts werd thuis opgehaald en de hele maand vervoerd met een Engelse, elektrische taxi van Taxi Charity for Military Veterans.

In De Smederij bekeek hij de foto's en voorwerpen van zijn eigen legeronderdeel: de KOSB. Hoewel we geen ruchtbaarheid aan de komst van de veteraan hadden gegeven, was de kleine expositieruimte al snel gevuld met belangstellenden.

Bekijk alle foto's op onze website:

museumbezoek Geoff Roberts

Herdenking bombardementen op Ede

De herdenking van de bombardementen op Ede kon dit jaar in alle rust plaatsvinden. Het verkeer werd omgeleid en vliegtuigen bleven weg. Veel partijen verleenden wederom hun medewerking aan de ceremonie aan de Parkweg, die jaarlijks door het platform in samenwerking met de gemeente Ede wordt georganiseerd.

Er werd aandachtig geluisterd naar de uiteenzetting van Edie Gijsbertsen (PMHE), over wat er zich op 17 september 1944 in Ede heeft afgespeeld. Mevrouw Betty Busser las een ooggetuigenverslag voor uit het dagboek van mevrouw Maries Quanjer. Burgemeester René Verhulst richtte zich met name tot de aanwezige leerlingen.

Na een muzikale bijdrage van Pegasus Pipes & Drums en De Harmonie zongen we na de minuut stilte samen het Wilhelmus en werden er bloemen bij het monument gelegd. Vervolgens lazen de leerlingen van De Koepelschool en De Rots de 71 namen en leeftijden voor van alle burgers die bij de bombardementen op Ede zijn omgekomen.

Ceremoniemeester Arjan Ros (PMHE)

Liset

Liset droeg een mooi, zelfgeschreven gedicht voor. De tekst hebben wij hierboven afgedrukt.

Na afloop kon er bij de koffietafel worden nagepraat, met dank aan Leida van Riessen en Anneke Hemdriksen. Het was weer een indrukwekkende bijeenkomst. Arjan Ros mocht na afloop mooie complimenten in ontvangst nemen.

Platformfotograaf Wouter van den Berg bracht alles fraai in beeld. Zijn foto's staan inmiddels op onze website:

Foto's PMHE Videoverslag XON

Overdracht monument aan De Rots

Airborne Luchtlandingen en herdenking

Het platform heeft zich weer prima vermaakt tijdens het parachutespringen op de hei in Ede, getuige onderstaande foto van Nico Schuurman.

Platformleden Martin van de Ven, Arjan Ros, Wim Boon, Gerard Gijsbertsen en Wouter van den Berg waren de hele dag druk met het delen van historische informatie en het verkopen van militaria en overcomplete voorraden van het Oorlogs- en Garnizoensmuseum Ede.

De hele dag door was het dringen rondom de bakken met kogelhulzen. Honderden kinderen hebben de glimmende buisjes keer op keer door hun vingers laten glijden, op zoek naar dat ene exemplaar dat aan alle verwachtingen voldoet. Losse hulzen verwisselden voor 20 cent van eigenaar; complete setjes met clip gingen voor 3, 4 en 5 euro mee naar huis. Ook dit jaar was het weer een echte publiekstrekker, waarbij de verkopers met tomeloos geduld keer op keer uitleg gaven over de prijzen en de herkomst van de hulzen.

Arjan Ros was ook te gast bij Omroep Gelderland en werkte mee aan de rechtstreekse uitzending.

Tientallen keren kwamen de vliegtuigen laag overvliegen. De komst van de helikopters zorgde bij onze kraam voor een moment van rust. Het zware klappen van de wieken was voor vrijwel elke bezoeker onweerstaanbaar. Tijd voor een bezoek aan een vrijgekomen toilet en het drinken van een kopje versgezette koffie. De fluitende fluitketel achter de platformkraam bracht bij menige bezoeker al een glimlach op het gezicht.

Een mooie dag in een notendop. De opbrengst bedroeg ruim duizend euro en komt ten goede aan het museum.

Pagasus Wandelfestival

Op zaterdag 29 september was een groot deel van de platformleden actief bij het Pegasus Wandelfestival. De wandeltocht stond geheel in het teken van de ontsnappingsoperatie Pegasus die door het Edese verzet in oktober 1944 werd georganiseerd.

Platformlid Adriaan van Hemert maakte onderstaande fotoreportage.

Video: [Een educatieve wandeltocht over operatie Pegasus - YouTube]

Docu-film en Battlefieldtour Pegasus

Op dinsdagavond 20 oktober vertonen wij de **documentairefilm 'Pegasus'.** Er is nog plaats. Aanmelden kan door een berichtje te sturen naar: pegasus@platformmhe.nl

De Smederij is om 19.00 uur open, de vertoning start om 19.30 uur. De toegang bedraagt 5 euro per persoon en kan op de avond zelf worden voldaan.

Op zaterdag 24 oktober kunt u deelnemen aan een **Battlefieldtour Operatie Pegasus**. Hierbij bezoeken wij met oude legervoertuigen de belangrijkste locaties die een rol hebben gespeeld in de ontsnappingsoperatie Pegasus. Het bijwonen van bovenstaande vertoning van de docu-film 'Pegasus' is aan te bevelen, maar niet noodzakelijk. Aanmelden kan door een berichtje te sturen naar bft@platformmhe.nl
De prijs voor deze tour bedraagt 65,00 euro per persoon.

Nieuwe aanwinsten

Van **Jeroen Visschers** ontvingen wij een op linnen geplakte topografische kaart van Ede en omgeving, welke heeft toebehoord aan de Regimentsschool van het 4e Regiment Veld-Artillerie.

De oude kaart is gedateerd op 12/9 ’34.

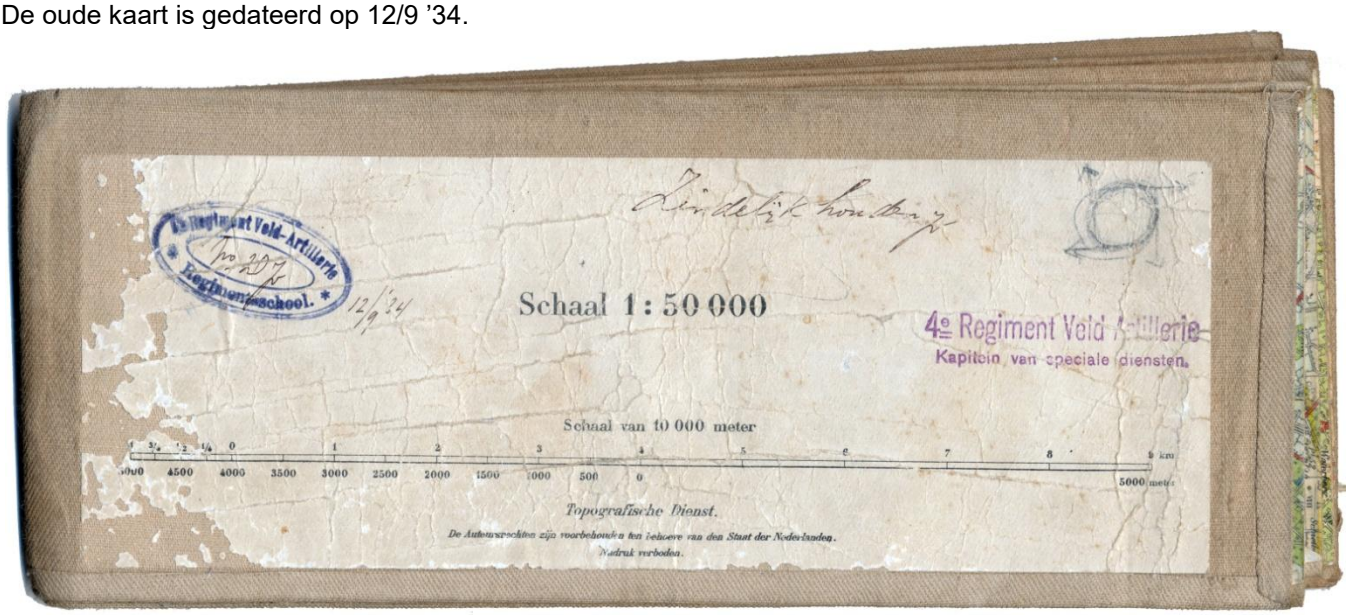

Op onderstaande scan zijn naast de ijsbaan en watertoren ook de beide **Infanteriekazernes** bij het station en het **Kazernement Bereden Wapens** terug te vinden. De Bergansiuskazerne ontbreekt nog, die werd pas in 1936 opgeleverd. Het park ‘Reehorst’ is nog in aanleg.

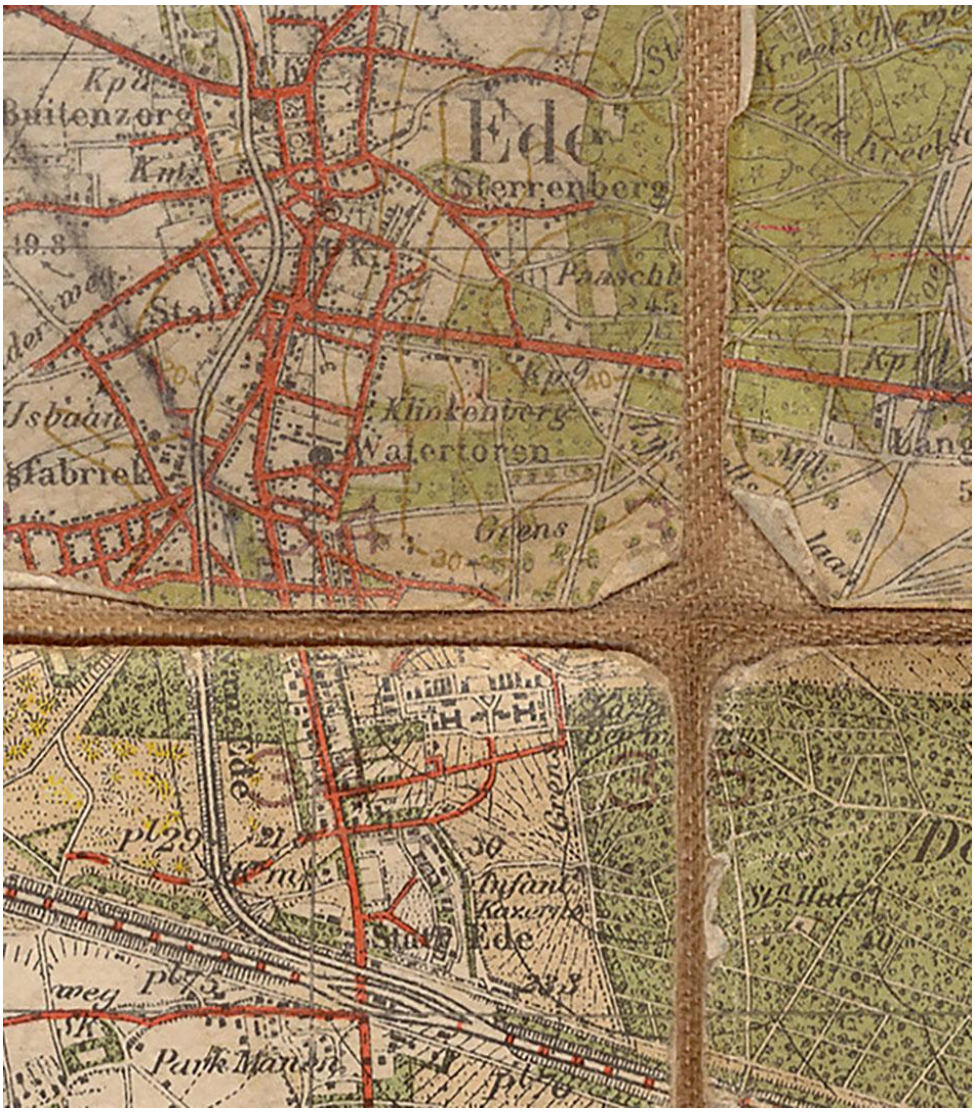

Wij stellen deze kaart graag beschikbaar voor nader onderzoek. U kun hem hier downloaden:

Kaart Regimentsschool

(35 MB)

< - Kazernement Bereden Wapens

< - Infanteriekazernes

Op deze kaart staan ook de inmiddels verdwenen schietbanen met bijhorende schijvenloods, tussen De Driesprong en het Mosselsche veld. In de rubriek **De prentbriefkaart** vindt u twee foto's van deze locatie.

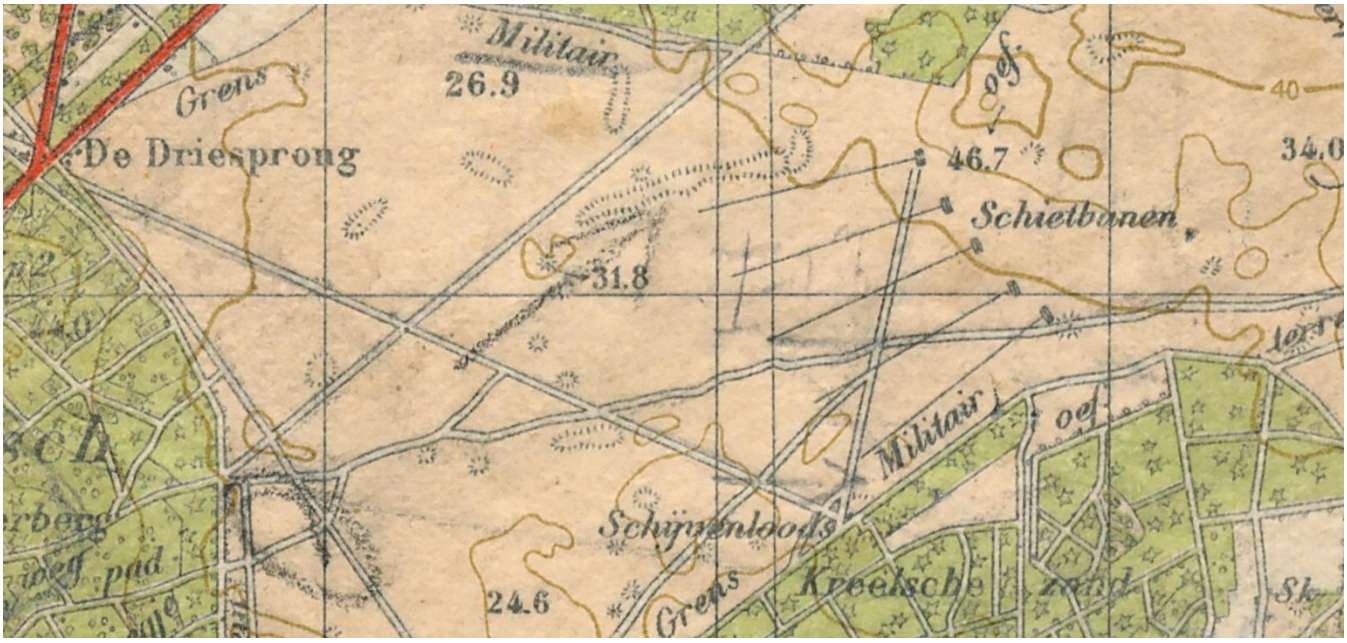

12 cm Lang Staal SVOBA

Van Nils Hijkema ontvingen wij een nieuwe foto van een 12 cm Lang Staal kanon, ditmaal bediend door militairen van de School voor Verlofs-Officieren der Bereden Artillerie (SVOBA) uit 1934. Op de achtergrond staan de kanonnenloodsen op het kazernement Bereden Wapens. In een volgende nieuwsbrief volgen meer foto's en teksten uit het plakboek van zijn grootvader Hendrik Marius van Kooten.

De prentbriefkaart

Het platform beschikt over een uitgebreide verzameling Edese, militaire prentbriefkaarten. In deze en toekomstige nieuwsbrieven willen we hier aandacht aan schenken door er telkens één uit te lichten.

Een uitgave van de Edese fotograaf N.W. Mens.

Verstuurd op 17-4-1907 door O. vd Berg, woonachtig in villa Roscam te Ede naar jongejuffrouw Van den Berg in Den Haag.

Er bestaat ook een naderhand ingekleurde foto van de Edese schietbaan. Ook deze prent is gemaakt door Nicolaas Willem Mens (1869-1942).

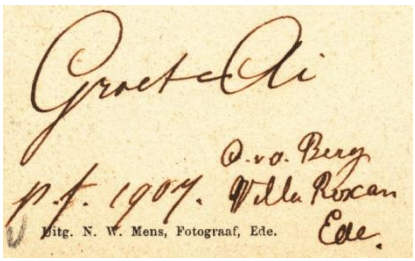

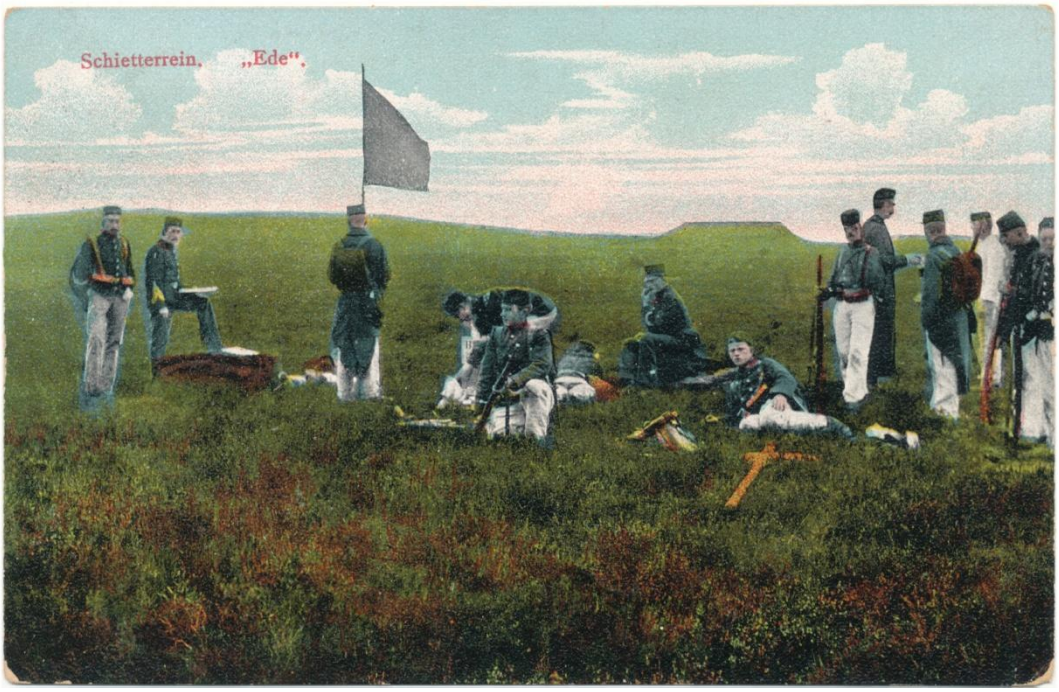

Onze sponsors:

Platform Militaire Historie Ede

Contact: info@platformmhe.nl
Website: www.platformmhe.nl
Facebook: www.facebook.com

Oorlogs- en Garnizoensmuseum Ede

Adres: Verbindelaarsweg 100 in Ede
GPS: 52.03486, 5.67367
Contact: info@platformmhe.nl
Openingstijden: woensdagmiddag en tweede en laatste zaterdag van de maand van 13.00 tot 16.00 uur.

VOC Ede

Edese veteranen, oud-militairen en partners zijn van harte welkom in het ontmoetingscentrum De Smederij. Onder het genot van een hapje en drankje is het een plek voor ontmoeting, gezelligheid en saamhorigheid.

Adres: De Smederij, Verbindelaarsweg 100 in Ede
GPS: 52.03486, 5.67367
Contactpersoon: Albert van Dijk (a.vandijk@platformmhe.nl)
Openingstijden: elke tweede woensdag en elke laatste vrijdag van de maand van 16.00-20.00 uur.

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Platform Militaire Historie Ede onder redactie van Gerard Gijsbertsen (historie) en Wouter van den Berg (tekst en vormgeving). Deze nieuwsbrief verschijnt alleen wanneer hier aanleiding voor is. De nieuwsbrieven worden toegezonden aan alle bij het PMHE geregistreerde e-mailadressen. Mocht u geen prijs meer stellen op verdere ontvangst dan kunt u met een bericht aan info@platformmhe.nl verzoeken de toezending te stoppen. Mocht u zelf ideeën hebben voor een nieuwsbericht, dan kunt u dit doorgeven aan redactie@platformmhe.nl